

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Konsolidovaná výročná správa

Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

za rok 2023

Martina Šimkovičová
ministerka kultúry Slovenskej republiky

Október 2024

Obsah

Obsah	2
I. Úvod	3
II. Identifikácia kapitoly Ministerstva kultúry Slovenskej republiky	3
2. 1 Postavenie ministerstva a pôsobnosť ministerstva	3
III. Hlavné úlohy ministerstva	5
IV. Organizácie v pôsobnosti rozpočtovej kapitoly MK SR	7
4.1 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie médií, audiovizie a autorského práva .	8
4.2 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie kultúrneho dedičstva	10
4.3 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie umenia a štátneho jazyka	17
V. Informácie u fungovaní Ministerstva kultúry SR	23
VI. Záver	26

I. Úvod

Konsolidovaná výročná správa rozpočtovej kapitoly Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej „Ministerstvo kultúry SR“, resp. „MK SR“) je vypracovaná na základe zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Konsolidovaná výročná správa MK SR obsahuje základné údaje o rozpočtovej kapitole MK SR, jej postavenie, pôsobnosť, úlohy ministerstva a organizácií v jej riadiacej pôsobnosti, ciele a ich plnenie, hodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia MK SR a jeho rozpočtových a príspevkových organizácií, majetkovú pozíciu kapitoly a základné informácie z konsolidovanej účtovnej závierky kapitoly MK SR.

Konsolidovaná výročná správa a Konsolidovaná účtovná závierka MK SR za rok 2023 je zverejnená v registri účtovných závierok.

II. Identifikácia kapitoly Ministerstva kultúry SR

Ministerstvo kultúry SR je rozpočtová organizácia, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet Slovenskej republiky. Je právnickou osobou, ktorá v právnych vzťahoch vystupuje vo svojom mene alebo v mene Slovenskej republiky, ak to ustanovujú osobitné predpisy. Sídлом Ministerstva kultúry SR je Bratislava.

MK SR postupuje pri svojej činnosti a hospodárení v zmysle zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov.

2.1 Postavenie ministerstva a pôsobnosť ministerstva

Názov ministerstva:	Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
Sídlo:	Nám SNP č. 33, 813 31 Bratislava
IČO:	00165182
Tel.:	+421 2 20482 111
WEB:	www.mksr.sk
Minister:	PaedDr. Martina Šimkovičová

Štátny tajomník 1:	Mgr. Mário Maruška
Štátny tajomník 2:	JUDr. Tibor Bernaták
Generálny tajomník služobného úradu:	JUDr. Mgr. Lukáš Machala

Ministerstvo kultúry SR je ústredným orgánom štátnej správy pre štátny jazyk, ochranu pamiatkového fondu, kultúrne dedičstvo a knihovníctvo, umenie, autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, kultúrno-osvetovú činnosť a ľudovú umeleckú výrobu, prezentáciu slovenskej kultúry v zahraničí, vzťahy s cirkvami a náboženskými spoločnosťami, médiá a audiovizíu a podporu kultúry národnostných menšín.

MK SR tiež metodicky riadi činnosť slovenských inštitútov v zahraničí v oblasti ich kultúrneho pôsobenia. Súčasne MK SR zabezpečuje výkon štátneho odborného dohľadu a kontrolu dodržiavania zákonných povinností na zverenom segmente výkonu štátnej správy.

MK SR plní úlohy vyplývajúce z právnych predpisov, Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2020 – 2024, Plánu práce vlády Slovenskej republiky na rok 2023, Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2023, uznesení vlády Slovenskej republiky a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády Slovenskej republiky, Národnej rady Slovenskej republiky, ako aj viaceré operatívne úlohy súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry.

Zámerom rozpočtovej politiky MK SR v roku 2023 bolo finančne zabezpečiť plnenie rozhodujúcich úloh v oblastiach svojej pôsobnosti, bežných prevádzkových potrieb rozpočtových a príspevkových organizácií a schválených priorít rezortu kultúry.

Ministerstvo kultúry SR sa organizačne člení na sekcie, odbory, oddelenia a osobitné organizačné útvary. Minister kultúry SR môže zriadiť samostatný odbor, samostatné oddelenie, alebo iný osobitný organizačný útvar ministerstva.

Konsolidovaný celok MK SR dosiahol za rok 2023 priemerný prepočítaný počet zamestnancov 4 593,4. Z toho bolo 517,7 riadiacich zamestnancov. V rozpočtových organizáciách bol priemerný prepočítaný stav zamestnancov 1 148,4. Z toho 148 riadiacich. V príspevkových organizáciách bolo 3 445 zamestnancov. Z toho 369,7 riadiacich.

III. Hlavné úlohy ministerstva

V roku 2023 plnilo Ministerstvo kultúry SR úlohy vyplývajúce zo strategických materiálov:

- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na roky 2021 – 2024,
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky za roky 2023 – 2027,
- Plán práce vlády Slovenskej republiky na rok 2023,
- Plán legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na rok 2023 – nebol schválený,
- Uznesení vlády Slovenskej republiky.

Taktiež plnilo úlohy vyplývajúce z uznesení poradných orgánov vlády SR, Národnej rady SR v oblasti legislatívnej činnosti, tvorením návrhov zákonov, vyhlášok, opatrení a pod., súvisiace s pôsobnosťou a výkonom štátnej správy v rezorte kultúry.

Okrem uvedených úloh plní Ministerstvo kultúry SR v rámci svojej pôsobnosti tieto ďalšie úlohy:

- a. vypracúva koncepciu štátnej kultúrnej politiky, koncepciu starostlivosti o štátny jazyk, koncepciu ochrany pamiatkového fondu a určuje hlavné smery a stratégiu ochrany kultúrnych pamiatok, pamiatkových území, archeologických nálezov a archeologických nálezísk, koncepciu ochrany a rozvoja nehmotného kultúrneho dedičstva, tradičnej ľudovej kultúry a miestnej a regionálnej kultúry, koncepciu ochrany a rozvoja kultúrnych aktivít zdravotne postihnutých alebo inak znevýhodnených skupín obyvateľstva, programy podpôr na ochranu a obnovu územia zapísaného v Zozname svetového dedičstva a zabezpečuje ich koordináciu a kontrolu uskutočňovania, návrhy zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v oblastiach, ktoré patria do pôsobnosti ministerstva, návrh na vyhlásenie pamiatkovej rezervácie, koncepciu mediálnej výchovy, vyhlasuje kodifikovanú podobu štátneho jazyka, pamiatkovú zónu a mení a zrušuje toto vyhlásenie, dokument alebo súbor knižničných dokumentov za historický knižničný dokument alebo historický knižničný fond a zrušuje toto vyhlásenie z mimoriadnych dôvodov, vedie Register múzeí a galérií, Register

predmetov kultúrnej hodnoty, Zoznam knižníc Slovenskej republiky, evidenciu cirkví a náboženských spoločností a právnických osôb, ktoré odvodzujú svoju právnu subjektivitu od cirkví a náboženských spoločností podľa osobitného predpisu, evidenciu slovenských audiovizuálnych diel, evidenciu slovenských zvukových záznamov, evidenciu slovenských multimedialných diel, evidenciu osôb pôsobiacich v audiovizii a register nezávislých producentov, ďalšie evidencie, ak tak ustanoví zákon, zoznam periodickej tlače,

- b. vykonáva ústredný štátny dohľad na úseku ochrany pamiatkového fondu prostredníctvom Pamiatkovej inšpekcie ministerstva, ústredný štátny dohľad nad ochranou kultúrneho dedičstva a knihovníctva, štátny dohľad na úseku ochrany štátneho jazyka, kontrolu ochrany a starostlivosti o územie zapísané v Zozname svetového dedičstva, dohľad nad výkonom kolektívnej správy práv podľa zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov, dohľad a kontrolu nad dodržiavaním povinností vyplývajúcich z osobitných predpisov,
- c. rozhoduje o žiadosti o povolenie na dočasný vývoz národnej kultúrnej pamiatky, žiadosti o povolenie na trvalý alebo dočasný vývoz zbierkového predmetu, alebo predmetu kultúrnej hodnoty vrátane žiadosti o zmenu účelu dočasného vývozu, udelení a odňatí oprávnenia na výkon kolektívnej správy práv podľa autorského zákona,
- d. udeľuje a odníma oprávnenie na vykonávanie archeologického výskumu a odníma osvedčenie o osobitnej odbornej spôsobilosti na vykonávanie pamiatkového výskumu a predlžuje jeho platnosť, súhlas na dočasný vývoz historického knižničného dokumentu alebo historického knižničného fondu, súhlas na trvalý vývoz dokumentu alebo súboru knižničných dokumentov, ktorý by pre jeho mimoriadnu hodnotu bolo možné navrhnúť na vyhlásenie za historický knižničný dokument a historický knižničný fond,
- e. utvára podmienky dotačného a viac zdrojového systému financovania v oblasti kultúry, podmienky na informatizáciu knižníc a ich zapojenie do verejného informačného systému, právne a organizačné podmienky na zabezpečenie a rozvoj knižničného systému, legislatívne podmienky na rozvoj múzeí a galérií,
- f. vydáva rozhodnutia v správnom konaní o uložení pokút podľa osobitných predpisov,
- g. riadi a kontroluje výkon štátnej správy v rezorte kultúry,

- h. navrhuje národnú kultúrnu pamiatku alebo pamiatkové územie na zápis do Zoznamu svetového dedičstva,
- i. plní úlohy spojené s navrátením nezákonne vyvezených kultúrnych pamiatok a predmetov kultúrnej hodnoty podľa osobitných predpisov,
- j. registruje cirkvi a náboženské spoločnosti a rozhoduje o zrušení takejto registrácie,
- k. podporuje tvorbu a verejnú prezentáciu výsledkov osvetovej činnosti v Slovenskej republike a v zahraničí,
- l. poskytuje dotácie z prostriedkov štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok podľa osobitného predpisu,
- m. plní úlohy vyplývajúce z Programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky pre aktuálne obdobie, Plánu práce vlády Slovenskej republiky, plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky, uznesení vlády Slovenskej republiky a úlohy vyplývajúce z poradných orgánov vlády i Národnej rady Slovenskej republiky, ako aj iné operatívne úlohy.

IV. Organizácie v pôsobnosti rozpočtovej kapitoly MK SR

Kapitolu MK SR tvorí Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy - samostatná štátna rozpočtová organizácia a 30 ďalších organizácií v jeho pôsobnosti (6 štátnych rozpočtových organizácií a 24 štátnych príspevkových organizácií.)

PČ	Názov účtovnej jednotky		IČO
1	Ministerstvo kultúry SR	RO	00165182
2	Štátna vedecká knižnica Košice	RO	00164674
3	Štátna vedecká knižnica Prešov	RO	00164682
4	Univerzitná knižnica Bratislava	RO	00164631
5	Medzinárodný dom umenia pre deti Bibiana	RO	00682357
6	Pamiatkový úrad SR	RO	31755194
7	Slovenská národná knižnica Martin	RO	36138517
8	Ústredie ľudovej umeleckej výroby	PO	00164429
9	Národné osvetové centrum	PO	00164615

10	Divadelný ústav	PO	00164691
11	Slovenská filharmónia	PO	00164704
12	Slovenská národná galéria	PO	00164712
13	Slovenské národné múzeum	PO	00164721
14	Slovenské národné divadlo	PO	00164763
15	Slovenský ľudový umelecký kolektív	PO	00164780
16	Umelecký súbor Lúčnica	PO	00164828
17	Hudobné centrum	PO	00164836
18	Štátna filharmónia Košice	PO	00164844
19	Slovenská ústredná hvezdáreň	PO	00164852
20	Divadlo Nová scéna	PO	00164861
21	Štátny komorný orchester Žilina	PO	00228672
22	Slovenské centrum dizajnu	PO	00699993
23	Slovenský filmový ústav	PO	00891444
24	Slovenské technické múzeum Košice	PO	31297111
25	Národné divadlo Košice	PO	31299512
26	Slovenské literárne centrum	PO	31752381
27	Štátna vedecká knižnica Banská Bystrica	PO	35987006
28	Štátna opera	PO	35989327
29	Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči	PO	37780387
30	Tanečné divadlo Ifju Szívek	PO	31796796
31	Kunsthalle Bratislava	PO	52832171

4.1 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie médií, audiovizie a autorského práva

Slovenský filmový ústav (SFÚ) – je jediná štátna organizácia pôsobiaca v oblasti audiovizie na Slovensku. Jej súčasťou je filmový archív, ktorý je v zmysle rozhodnutia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky špecializovaným verejným archívom. Tvoria ho jedinečné filmové a s filmom súvisiace archívne fondy a zbierky, ktoré sú základom audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky a sprostredkovane aj súčasťou európskeho audiovizuálneho dedičstva. Svojimi činnosťami SFÚ tieto zbierky odborne spracováva, ošetruje, renovuje, katalogizuje a sprístupňuje, čím naplňa svoje základné poslanie a vytvára

odborné zázemie pre ďalšie vedecké, výskumné a osvetové činnosti. V oblasti kinematografie a audiovizuálnej kultúry má nezastupiteľné miesto vo verejnej prezentácii, popularizácii a propagácii súčasnej slovenskej kinematografie a jej hodnôt na Slovensku aj v zahraničí.

Vláda SR v súlade s uznesením č. 441/2006 schválila návrh aktualizácie Projektu systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva SR na ďalšie obdobie rokov 2022 - 2024. Cieľom aktualizácie je pokračovanie plnenia úloh súvisiacich s ochranou audiovizuálneho dedičstva SR s ohľadom na aktuálny stav a vývoj technológií. Projekt je schválený ako dlhodobý projekt s výhľadom do roku 2033.

V roku 2022 boli požiarom v digitalizačnom pracovisku poškodené stroje a zariadenia, časť inžinierskych sietí, omietka a podlahy. Škoda bola predmetom naceňovania v súčinnosti s poisťovňou. Niektoré stroje a zariadenia boli k 31.12.2022 na základe odborných posudkov vyradené z používania z dôvodu ich poškodenia požiarom, čo znamenalo pokles hodnoty majetku v nadobúdacích cenách. V štvrtom štvrtroku 2023 začali stavebné práce za účelom uvedenia priestoru digitalizačného pracoviska do pôvodného stavu. Tieto práce prebiehajú do apríla 2024. Obnovením činnosti digitalizačného pracoviska sa pokračovalo v nastavených činnostiach a procesoch národného projektu Informatizácia spoločnosti – Prioritná os č. 2 „Rozvoj pamäťových a fondových inštitúcií a obnova ich národnej infraštruktúry“, ktorej cieľom je vykonávať digitalizáciu audiovizuálneho dedičstva SR v kvalite nastavenej v národnom projekte.

Vzhľadom k stavu objektu Kina Lumière na Špitálskej ulici č. 4 v Bratislave, má organizácia vytvorenú opravnú položku. V priebehu roka 2023 prebehla jeho renovácia, z ktorej bolo vydané kolaudačné rozhodnutie dňa 19.1.2024. Časť kapitálových výdavkov už v roku 2022 poskytlo MK SR, kde bola zabezpečená projektová dokumentácia a verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby.

V najbližšom období budú nutné vzhľadom na vysokú mieru opotrebovanosti objektov depozitu filmových materiálov v Pezinku ako aj sídelnej budovy v Bratislave rozsiahle opravy, prípadne výmeny alebo doplnenia klimatizačných zariadení, náhradný zdroj elektrickej energie, izolácie stien a stropov, modernizácia PC siete a úpravy omietok tak, aby boli plne zabezpečené podmienky pre ochranu kultúrneho dedičstva aj v krízových situáciách a zabezpečené nevyhnutné chladenie a odvlhčovanie depozitov filmových materiálov.

4.2 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie kultúrneho dedičstva

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (PÚ SR) - ťažisko prác Pamiatkového úradu Slovenskej republiky v roku 2023 sa sústredilo predovšetkým na zabezpečenie výkonu štátnej správy na úseku ochrany pamiatkového fondu, a to hlavne vydávaním rozhodnutí, záväzných stanovísk a odborných vyjadrení a stanovísk k jednotlivým požiadavkám oprávnených osôb.

Pokračovala realizácia dlhodobých úloh PÚ SR, najmä Revízia Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR a príprava Súpisu národných kultúrnych pamiatok, ako aj revízia pamiatkových území. Pamiatkový úrad aktívne pracoval na realizácii dlhodobého projektu Digitálny pamiatkový fond. V priebehu sledovaného obdobia pokračoval v realizácii projektu Pro Monumenta II – prevencia údržbou, ktorý bol v roku 2023 finančne ukončený.

Počas roka pokračoval projekt pasportizácie nehnuteľných pamiatkových objektov v správe štátu, ktorý je súčasťou Plánu obnovy a odolnosti, Komponent 2: Obnova budov / Reforma zvýšenia transparentnosti a zefektívnenia rozhodnutí Pamiatkového úradu SR. S týmto dvojročným projektom (do konca roka 2023) bolo spojené nutné zabezpečenie veľkého počtu nielen zamestnancov, ale tiež technického zabezpečenia, priestorov, IT vybavenia a vozového parku.

V roku 2023 bol zaradený do užívania softvér PAMIS – pamiatkový informačný systém v hodnote 3 898 023,60 eur.

PÚ SR navrhol zriadenie príspevkovej organizácie Centrum pre pamiatky, ktorá by mala pokrývať vedeckú, výskumnú a inú odbornú činnosť v súvislosti s reštaurovaním, preventívnou údržbou a niektorými ďalšími odbornými činnosťami. Prípravu vzniku tejto organizácie po stránke ekonomickej, prevádzkovej, odbornej a právnej PÚ SR pripravoval v spolupráci s MK SR, s externými analytikmi, ale aj s ďalšími organizáciami a inštitúciami z oblasti kultúry.

V PÚ SR v roku 2023 prebiehala naraz implementácia viacerých veľkých projektov, ktoré na jednej strane zaťažovali bežný chod PÚ SR a jeho rozpočet výdavkami, ktoré nie je možné refundovať z projektových rozpočtov, na druhej strane ich implementácia a výsledky sa využívajú pre účely reformy.

Odbornú aj laickú verejnosť zasiahol tragický požiar 18. marca 2023 v historickom centre Banskej Štiavnice, ktorý poškodil sedem historických budov. Zo strany úradu bol iniciovaný vznik pracovnej skupiny z príslušných odborných pracovníkov, zorganizovaný medzinárodný seminár o možnostiach obnovy krovov a striech historických objektov, ako aj rokovania s Hasičským a záchranným zborom SR. PÚ SR zabezpečoval urýchlené vydávanie rozhodnutí a záväzných stanovísk pre poškodené objekty. Bola tiež uskutočnená spoločná konferencia Prezídia Hasičského a záchranného zboru a Pamiatkového úradu SR pod názvom Ochrana národných kultúrnych pamiatok pred požiarmi.

V roku 2023 boli začaté práce a činnosti na ďalších projektoch Pamiatkového úradu SR ako napríklad: Červený Kláštor znovuzrodený, Erasmus+, projekt Agentúry na podporu výskumu a vývoja č. APVV-22-0151 s názvom Krajina pod mračnom bodov „MRAK“.

Múzeá a galérie

Ministerstvo kultúry SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť múzeí a galérií. V zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR sú štátne príspevkové organizácie: **Slovenské národné múzeum, Slovenské technické múzeum a Slovenská národná galéria.**

Uvedené múzeá a galéria sú vrcholné zbierkotvorné, vedecko-výskumné, metodické a kultúrno-vzdelávacie inštitúcie s celoštátnou pôsobnosťou, ktorých poslaním je nadobúdať, odborne spravovať, prezentovať a ochraňovať zbierkové predmety tvoriace významnú súčasť kultúrneho dedičstva. Pri výkone základných odborných múzejných a galerijných činností zabezpečujú aj výkon metodickej činnosti pre sústavu múzeí a galérií v SR. Múzeá a galérie zhromažďujú, ochraňujú, odborne zhodnocujú a vedeckými metódami skúmajú zbierkové predmety a zbierky dokumentujúce najmä územie Slovenska, slovenský národ a etniká žijúce na tomto území, ako aj Slovákov, ktorí žili a žijú v zahraničí. Poznatky získané odborným zhodnocovaním a vedeckým skúmaním zbierkových predmetov a zbierok prezentujú verejnosti špecifickými formami múzejnej komunikácie. Slovenské národné a slovenské technické múzeum a tiež Slovenská národná galéria ako integrálna súčasť kultúrnej infraštruktúry SR popri napĺňaní poslania pri ochrane kultúrneho dedičstva poskytujú široké spektrum služieb pre verejnosť v oblasti prezentačných, kultúrno-vzdelávacích a voľnočasových aktivít. Múzeá a galérie sa významnou mierou zúčastňujú

aj na prezentácii Slovenska a jeho kultúry v zahraničí a na rozvoji medzinárodnej kultúrnej spolupráce, najmä s partnerskými pamäťovými a fondovými inštitúciami.

Slovenské národné múzeum (SNM) v roku 2023 pokračovalo v obnove a rekonštrukcii hradu Krásna Hôrka, Spišského hradu, kaštieľa a hradu Modrý Kameň, kaštieľa Dolná Krupá a Múzea Martina Benku v Martine. Ďalej pracovalo na dokončení obnovy objektov financovaných prostredníctvom nenávratného finančného príspevku EHP a Nórskeho finančného mechanizmu. Zabezpečovalo prevádzku CEMUZ – Centrálna evidencia múzejných zbierok a špeciálneho softvéru IS DEMZ na odbornú evidenciu zbierkových predmetov.

Slovenské technické múzeum (STM) pokračovalo v zlepšovaní podmienok na realizáciu dokumentácie odborného ošetrovania zbierkových predmetov elektronickou formou s využitím modulu ESEZ 4G, etapovitom ošetrovaní veľkorozmerných zbierkových predmetov leteckej techniky, ošetrovaní NKP Remorkéra Šturec a jeho príprave pre využitie v rámci prezentačnej činnosti. Pripravovalo projekty ošetrovania nových prírastkov do zbierky vodnej dopravy – lode Zvolen a Meteor a ich prípravy na sprístupnenie verejnosti, ako aj reštaurovania výnimočných zbierkových predmetov. Pokračovalo v sťahovaní zbierkových predmetov do vytvoreného Centrálného depozitára STM a v zabezpečovaní ochrany exteriérov vystavených veľkorozmerných exponátov.

Slovenská národná galéria (SNG) v decembri 2022 zakončila viac ako dvadsaťročný proces rekonštrukcie a modernizácie. Následne v roku 2023 boli zaradené do užívania rekonštrukcia budovy SNG, zariadenie interiéru a multimedialna technika. V priebehu roka 2023 bola teda budova postupne zariadená ako pre zamestnancov, tak pre návštevníkov. Depozitár (vyše 80 tisíc zbierkových predmetov), ktorý bol dočasne umiestnený na rôznych miestach sa mohol začať sťahovať do novo zrekonštruovaných priestorov. Súčasne bolo sťahované digitalizačné pracovisko delimitované od Múzea SNP zo skladov v Banskej Bystrici do Zvolenského zámku.

Ako garant vývoja a správcu CEDVU – Centrálna evidencia diel výtvarného umenia začali koncom roka 2023 prípravy na zásadný upgrade z dôvodu zastaranosti používateľského rozhrania, výmeny častí architektúry a rozšírenia funkcionality. Bola zavedená nová služba predaja a rezervácie vstupeniek prostredníctvom systému Colosseum. V spolupráci s nórske partnerom vyvinuli webovú aplikáciu Atlas SNG, ktorá poskytuje bližšie informácie o vystavených dielach.

Knižnice a knižničná činnosť

Ministerstvo kultúry SR vykonáva štátnu správu v oblasti knižničného systému, ochrany historických knižničných dokumentov a historických knižničných fondov. V zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR sú **Slovenská národná knižnica v Martine**, univerzálne vedecké knižnice – **Univerzitná knižnica v Bratislave**, **Štátna vedecká knižnica v Banskej Bystrici**, **Štátna vedecká knižnica v Košiciach**, **Štátna vedecká knižnica v Prešove** a špeciálna knižnica **Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči**.

Ich základným poslaním je zabezpečiť prostredníctvom knižnično-informačných služieb kultúrne, informačné, vedeckovýskumné a vzdelávacie potreby verejnosti a podporovať ich celoživotné vzdelávanie, nezávislé rozhodovanie a duchovný rozvoj.

Slovenská národná knižnica (SNK) je konzervačnou a depozitnou knižnicou Slovenskej republiky a národnou bibliografickou agentúrou. Zhromažďuje, odborne spracúva a ochraňuje a sprístupňuje domáce a zahraničné slovacikálne dokumenty, je pracoviskom na literárno-archívnu, literárno-múzejnú a biografickú dokumentáciu, výskum, ochranu a podporu slovenskej kultúry a literatúry. Spravuje a ochraňuje historické knižničné dokumenty a historické knižničné fondy, je národným pracoviskom pre oblasť reštaurovania, konzervovania a digitalizácie knižničných dokumentov. Zvýšenie hodnoty nehmotného majetku predstavoval nákup podporných aplikácií na rozvoj digitálnej knižnice. Na základe zmluvy medzi Úradom vlády SR a Slovenskou národnou knižnicou Martin bol poskytnutý nenávratný finančný príspevok na realizáciu individuálneho projektu „Slovenská digitálna knižnica – detašované pracovisko SNK Vrútky“ na vybudovanie digitalizačného pracoviska na digitalizáciu rukopisov a tlačí s cieľom zabezpečenia ochrany a dlhodobého uchovania kultúrneho dedičstva na Slovensku.

Dňa 17. apríla 2023 bola oficiálne spustená Digitálna knižnica SNK (dikda.snk.sk).

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (SKN) ako celoštátna špeciálna knižnica má výhradné postavenie v oblasti zabezpečovania prístupnosti k informáciám pre osoby so zrakovým postihnutím a pre osoby s inými poruchami čítania v Slovenskej republike s cieľom zabezpečiť ich kultúrne, informačné, vedecko-výskumné a vzdelávacie potreby. Jedinečnosťou knižnice je to, že všetky periodické a neperiodické

publikácie a ďalšie tlačoviny vo formátoch prístupných vnímaniu zdravotne postihnutých si vyrába sama.

Kultúrno-osvetová činnosť a tradičná ľudová kultúra

Národné osvetové centrum (NOC) ako štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR zabezpečuje funkciu celoslovenského odborného-metodického pracoviska pre kultúrnoosvetovú činnosť, kde podporuje rozvoj kultúrnych, kultúrno-osvetových neprofesionálnych umeleckých aktivít v miestnych a regionálnych podmienkach, a to najmä prostredníctvom teoreticko-koncepčnej činnosti, poradensko-vzdelávacej činnosti, záujmovej umeleckej činnosti, informačno-dokumentačnej činnosti, výskumu a štatistiky kultúry, edičnej a vydavateľskej činnosti, výstavnej a prezentačnej činnosti. Činnosť NOC zahŕňa aj pôsobenie Európskeho kontaktného bodu a Multifunkčného kultúrneho centra V-klub. V oblasti záujmovej činnosti zabezpečuje odborné poradenstvo a metodickú pomoc, vypracúva projekty a spolupodieľa sa na súťažných a prehliadkových aktivitách, významných celoštátnych podujatiach, odborne garantuje celoštátne súťaže ZUČ, eviduje, dokumentuje a ochraňuje tradičnú ľudovú kultúru a dbá na jej využitie v kultúrno-osvetovej činnosti.

Zabezpečuje, buduje, ochraňuje a napomáha rozvíjať duchovný rozvoj občanov a živej neprofesionálnej kultúry, ktorá je súčasťou nehmotného kultúrneho dedičstva na Slovensku.

Slovenská ústredná hviezdáreň v Hurbanove (SÚH) patrí medzi historicky najstaršie a najvýznamnejšie inštitúcie vedecko-kultúrneho charakteru na Slovensku. Jej poslaním je cieľavedomou činnosťou zhromažďovať, vedecky a odborne spracovávať poznatky z astronómie a príbuzných prírodných vied za účelom ich sprístupňovania širokej verejnosti. SÚH v súlade s predmetom svojej činnosti priebežne zabezpečuje úlohy v oblasti múzejnej činnosti, expozičnej, výstavnej a prezentačnej činnosti, ale tiež v oblasti metodicko-odborných, poradenských, konzultačných a vzdelávacích činností, v oblasti edičnej a vydavateľskej činnosti. Ďalej pôsobí v oblasti zahraničnej spolupráce a medzinárodných vzťahov a v oblasti vedecko-výskumnej činnosti.

SÚH plánuje v roku 2024 zvýšiť úroveň digitálneho planetária, ktoré bolo inštalované v roku 2015 za využitia kapitálových prostriedkov pridelených v roku 2023. Na

budove bola vymenená strešná krytina a v priebehu piatich rokov by mali prebehnúť úpravy jej interiérových častí.

Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV) je národná kultúrna organizácia s celoštátnou pôsobnosťou. V zmysle platného zákona je inštitucionálnym vykonávateľom ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby ako zložky národného kultúrneho dedičstva. Zodpovedá za kontinuitu v uchovávaní poznatkov, zručností, kultúrnych a estetických hodnôt reprezentovaných živými remeslami a ľudovými umeleckými výrobami. Zosúladením procesov výstavnej, vzdelávacej, edičnej, múzejnej a knižničnej praxe s vývojom, starostlivosťou o ľudovú umeleckú výrobu a odbytom ľudových umeleckých výrobkov vytvára efektívny systém ochrany a rozvoja ľudovej umeleckej výroby. Predmetom ochrany sú nehmotné kultúrne dedičstvo v podobe vedomostí a zručností uplatňovaných ľudovými výrobcami a ich súčasnými pokračovateľmi a estetické bohatstvo vzorov využívaných v práci s prírodnými materiálmi a hmotné kultúrne dedičstvo v zbierkovom fonde. Trvale udržiava databázy Register výrobcov a Register výrobkov ľudovej umeleckej výroby, verejne dostupné na internetovej stránke organizácie. Z najhodnotnejších prejavov tradičnej a súčasnej ľudovej umeleckej výroby vytvára ÚĽUV zbierku predmetov pre Múzeum ľudovej umeleckej výroby a systematicky ju dopĺňa o nové prírastky. Registruje a zaznamenáva výskyt ľudových výrob na území SR, vyhľadáva ľudových umeleckých výrobcov, pomáha im rozvíjať výtvarné schopnosti a technické zručnosti, sleduje úroveň ich práce a stará sa o výchovu dorastu. Trvale udržiava databázy schválených vzorov výrobkov šírených pod značkou „ÚĽUV“ a sleduje ich dodržiavanie.

Umelecké súbory

V oblasti tradičnej ľudovej kultúry a jej interpretácie pôsobia v rámci rezortu kultúry tri organizácie, ktoré sa zameriavajú na jej scénické a umelecké spracovanie, a to:

Slovenský ľudový umelecký kolektív (SĽUK) je prevažne zájazdovým telesom. Ťažisko jeho prezentačnej činnosti tak spočíva vo vystupovaní v teréne. Je to štátna profesionálna umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru, ako aj v oblasti starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru Slovenska. SĽUK má aj vlastnú umeleckú scénu, ktorá okrem potreby našťudovania vlastných programov dáva možnosť organizovať aj vlastné predstavenia v domácom

prostredí. S prihliadnutím na charakter telesa, dominantnou formou šírenia ľudovej kultúry je tvorba a prezentácia scénických programov čerpajúcich z etno-kultúrnych tradícií Slovenska. Prostredníctvom Centra pre tradičnú ľudovú kultúru plní funkciu kompetenčného centra vo vzťahu k implementácii Dohovoru UNESCO o ochrane nehmotného kultúrneho dedičstva a štátnej kultúrnej politiky v oblasti tradičnej ľudovej kultúry pre organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti MK SR, iné štátne organizácie, ako aj neštátne subjekty zaoberajúce sa tradičnou ľudovou kultúrou.

Umelecký súbor Lúčnica (US Lúčnica) má významné postavenie v oblasti slovenskej kultúry. Jeho poslaním je vytvárať umelecké programy, ktoré rôznymi úrovňami štylizácie, spôsobmi interpretácie a umeleckého spracovania nadväzujú na folklórne prejavy a ktoré prístupujú k tradičnej ľudovej kultúre a národnej kultúre Slovenska ako k svojmu hlavnému inšpiračnému zdroju. Je to umelecká inštitúcia, ktorej poslaním je naštudovať, uchovávať a interpretovať ľudové tance, hudbu a spev zo všetkých regiónov Slovenska a pre všetky vrstvy obyvateľstva. Od roku 2014 bola k Umeleckému súboru Lúčnica začlenená organizačná zložka: Dom umenia Piešťany, čím sa jeho činnosť rozšírila o sprostredkovávanie umeleckých, kultúrno-spoločenských programov podporujúcich rozvoj a skvalitnenie predmetu činnosti a ich verejnú prezentáciu, vykonávanie výstavnej činnosti a sprostredkovanie verejných filmových predstavení. Budova Domu umenia Piešťany sa stala v roku 2022 nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou. V septembri 2022 bol s účinnosťou od 1.1.2023 Dom umenia Piešťany delimitáciou prevedený z US Lúčnica na Slovenskú filharmóniu. V roku 2022 súbor zaradil do majetku kroje a ich súčasti, ktoré boli obstarané do nového reprezentačného programu. US Lúčnica dostala v roku 2022 do správy priestory v Hurbanových kasárňach, ktoré slúžia na nácviky tanečnej zložky. V roku 2023 vydala DVD s programom „Z tvorby prof. Štefana Nosáľa“ a knihu „Fenómén Lúčnica“.

Tanečné divadlo Ifjú Szivek (TD IS) je štátnou, profesionálnou umeleckou inštitúciou s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti umeleckého spracovania a interpretácie folklóru. Tvorivá, umelecká, prezentačná činnosť je zameraná na vytváranie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov, ktoré nadväzujú na tradičnú kultúru občanov maďarskej národnosti žijúcich na území Slovenskej republiky. Ďalej je zameraná na zachovanie, rozvoj a interpretáciu ľudových tancov, piesní, hudby ako i vokálnych

a inštrumentálnych diel klasického dedičstva európskej hudobnej a tanečnej kultúry. Činnosť súboru je ďalej zameraná na verejné predvádzanie umeleckých, výchovných a vzdelávacích programov na vlastnej umeleckej scéne, mimo nej doma i v zahraničí; zachovávanie, dokumentácia a prezentovanie prejavov tradičnej ľudovej kultúry Maďarov a iných národností; príprava a vydávanie printových, zvukových, obrazových a iných multimediálnych nosičov a rozširovanie ich dokumentácie a propagácie svojej činnosti, ako aj výchovy a vzdelávania; organizácia festivalov, prehliadok; výskum v oblasti tradičnej kultúry a tanečného umenia. Tanečné divadlo Ifjú Szivek je jediný maďarský umelecký kolektív na Slovensku s profesionálnou základňou a celoštátnou pôsobnosťou.

4.3 Organizácie vo vecnej pôsobnosti sekcie umenia a štátneho jazyka

Divadlá a divadelná činnosť

Ich hlavným poslaním je rozvíjať národnú divadelnú kultúru a prezentovať ju aj v zahraničí, umelecky pripravovať a verejne predvádzať dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela, zabezpečovať kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií, realizovať výrobu scénických a kostýmových výprav, vydávať a rozširovať periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvať výstavy, ktoré propagujú ich činnosť, rozvíjať spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí a zapožičiavať divadelné výpravy, hudobné materiály, nástroje a notový materiál.

Do tejto kategórie patria divadlá v zriaďovateľskej pôsobnosti Ministerstva kultúry SR a to:

Slovenské národné divadlo (SND) plnilo stanovené ciele v súlade s kontraktom a štatútom SND. Divácky záujem udržiavalo inscenovaním nových titulov a uvádzaním inscenácií z repertoáru divadla, v ktorom bola zastúpená klasická svetová i súčasná tvorba, ako aj pôvodná slovenská tvorba. Okrem toho vykonávalo podnikateľskú činnosť v oblasti gastroprevádzok a začalo s prevádzkou parkoviska pri novej budove SND. V nastúpenom trende zvyšovania návštevnosti a tržieb prispieva k ekonomickej udržateľnosti inštitúcie. V roku 2023 pracovalo na projekte Obnova budovy Umelecko-dekoračných dielní SND, v procese prípravy rekonštrukcie historickej budovy SND. Pripravuje realizáciu investícií do obnovy divadelných technológií novej budovy SND ako aj technológií samotnej budovy.

Divadlo Nová scéna (DNS) pokračovalo v plnení vytýčených úloh z predchádzajúceho obdobia s orientáciou na uvádzanie hudobno-dramatických diel svetovej klasiky, pôvodných muzikálových titulov, operetného diela, žánrovo ľahších činoherných titulov. Dramaturgickú líniu obohatili inscenácie projektu Mladá nová scéna a rovnocenný priestor dostali aj inscenácie zamerané na detského diváka, či edukatívna práca s mládežou – diskusie po predstaveniach s odborníkmi a divákmi na dané témy. V ostatnom období sa divadlo vyprofilovalo ako prioritne hudobno-dramatické, kde licencované svetoznáme tituly dosahujú úroveň svetových muzikálových scén. Zároveň v pravidelných intervaloch uvádza pôvodné slovenské diela. Pripravuje projekt mecenášskej podpory, ktorý by umožnil návštevu predstavení aj sociálne znevýhodneným divákom a rodinám. Niektoré inscenácie sú tlmočené do posunkovej reči.

Štátna opera Banská Bystrica (ŠO BB) sa snaží uplatňovať takú dramaturgiu, aby oslovila čo najširšie divácke spektrum. Podarilo sa zostaviť programovú ponuku, ktorá oslovuje náročných divákov, ale aj divákov, ktorí sa so žánrami hudobno-dramatického divadla a tanca len zoznamujú. Dominuje žáner opery, nasledujú operety, tanečné a hudobno-dramatické tituly, ako aj klasický balet. Štátna opera je jednou z najvýznamnejších kultúrno-spoločenských organizácií v Bansko-bystrickom kraji s celoslovenskou pôsobnosťou. Okrem iného poskytuje pracovné príležitosti pre absolventov hudobného školstva na Slovensku, čím vo svojej činnosti dáva priestor mladým nastupujúcim umelcom, ktorí sa neskôr stávajú posilami opernej scény SND. Z pohľadu investícií bude ŠO pokračovať v realizácii verejnej práce „Rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky a prevádzkových priestorov Štátnej opery v Banskej Bystrici“.

Štátne divadlo Košice (od 1.5.2023 – Národné divadlo Košice) je profesionálna kultúrna a umelecká inštitúcia s celoslovenskou pôsobnosťou, ktorej predmetom činnosti je naštudovanie diel pôvodnej slovenskej a svetovej dramatickej, hudobno - dramatickej, hudobnej a tanečnej tvorby a ich sprístupňovanie verejnosti s cieľom rozvíjať národnú divadelnú kultúru v SR a dôstojne reprezentovať slovenské divadelné umenie v zahraničí. Premiérové inscenácie priniesli do repertoáru divadla rôznorodé žánre aj rôzne divadelné postupy, čím sa podarilo naplniť potrebu rozmanitosti a prispieť k rastu všetkých troch umeleckých súborov a priniesť diela určené všetkým cieľovým skupinám.

Divadelný ústav (DÚ) je celoslovenskou odbornou inštitúciou, ktorá sa zaoberá komplexným výskumom, dokumentáciou a poskytovaním informácií vo vzťahu k divadelnej kultúre na Slovensku od vzniku prvej profesionálnej scény v roku 1920. Plní nezastupiteľnú úlohu v oblasti mapovania a výskumu profesionálnej divadelnej kultúry na Slovensku, v oblasti dokumentačnej činnosti, edičnej a vydavateľskej činnosti, výstavnej, prezentačnej a edukačnej činnosti a pod. Dokumentačná činnosť je zameraná na zhromažďovanie, odborné spracovávanie, uchovávanie a sprístupňovanie archívnych, dokumentačných, knižničných, audiovizuálnych a scénografických historických zbierok a fondov o divadelnej kultúre na Slovensku. Vykonáva aj niektoré špecializované funkcie Archívu osobitného významu a je zaradený medzi špecializované verejné archívy Slovenskej republiky s akreditovaným pracoviskom výskumu a vývoja. Vo vzťahu k zahraničiu je Divadelný ústav členom medzinárodných mimovládnych organizácií ITI, ENICPA, IETM, SIBMAS a ICOM, prostredníctvom ktorých sa zapája do medzinárodných odborných teatrologických aktivít a projektov a v rámci tejto spolupráce i svojich ďalších aktivít napomáha prezentácii slovenského divadla v zahraničí.

Hudba a hudobná činnosť

V oblasti hudby v pôsobnosti sekcie umenia a kreativity vyvíjali činnosť tri organizácie s vlastnými umeleckými súbormi – **Slovenská filharmónia, Štátna filharmónia Košice, Štátny komorný orchester Žilina** - štátne príspevkové organizácie, ktoré zabezpečovali koncertné vystúpenia tak doma ako aj v zahraničí so zreteľom na významné výročia a celospoločenské udalosti a realizáciu nových foriem práce s verejnosťou a publikom. Rozvíjajú národnú hudobnú kultúru, usporadúvajú alebo spoluorganizujú festivaly, koncerty hosťujúcich umelcov, organizujú pravidelnú koncertnú činnosť, realizujú cieľnú hudobno-výchovnú a vzdelávaciu činnosť zameranú na mladého poslucháča a mladé hudobné talenty, realizujú zvukové a audiovizuálne záznamy umeleckých výkonov členov svojho telesa i hosťujúcich umelcov, vydávajú, rozširujú a sprístupňujú periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály v oblasti hudobnej kultúry, budujú archív notového a audiovizuálneho materiálu, zabezpečujú starostlivosť o hudobné nástroje vrátane ich obnovy, spolupracujú s inými verejnými inštitúciami v oblasti svojho predmetu činnosti.

Od 1.1.2023 bol príkazom ministerky delimitovaný do Slovenskej filharmónie Dom umenia Piešťany z Umeleckého súboru Lúčnica.

Štátna filharmónia Košice sa snaží o postupnú rekonštrukciu sídelnej budovy-Domu umenia, ktorá je národnou kultúrnou pamiatkou a má ju v prenájme od Mesta Košice od roku 1994. Dlhodobý neistý právny stav vlastníctva negatívne vplýva na celkové fungovanie organizácie.

Do pôsobnosti MK SR prináleží aj **Hudobné centrum (HC)**. Jeho poslaním je podporovať slovenské hudobné umenie organizovaním koncertov, uvádzaním skladieb slovenských autorov, vydávaním hudobných kníh o hudbe, zvukových nosičov, dokumentáciou koncertného života na Slovensku, propagáciou slovenskej hudobnej kultúry v zahraničí, organizovaním hudobno-vzdelávacích projektov a podujatí. Prostredníctvom rámcovej schémy Fórum mladých talentov podporovať najmä mladých umelcov, ktorou im umožňuje účasť na domácich i medzinárodných súťažiach. Hudobné centrum je hlavným organizátorom medzinárodného festivalu súčasnej hudby Melos-Étos, ktorý je od roku 1991 jedinou kontinuálne fungujúcou platformou pre systematické uvádzanie domácej a zahraničnej súčasnej tvorby. Tiež organizuje festival Dni starej hudby a sériu festivalov Pro Musica Nostra. Pripravuje výchovné koncerty pre deti materských a základných škôl. Ďalšou nemenej významnou aktivitou je dokumentačná, archívna a informačná činnosť, ktorá má vo veľkej miere podobu elektronických výstupov. Je tiež hlavnou vydavateľskou inštitúciou v oblasti klasickej hudby a muzikologickej literatúry na Slovensku.

Literatúra a knižná kultúra

Literárne informačné centrum (od 1.1.2023 - Slovenské literárne centrum, ďalej aj ako „SLC“) sa sústreďuje najmä na budovanie dokumentácie o súčasných procesoch prebiehajúcich v slovenskej literatúre a sprístupňovanie informácií o nich širokej slovenskej i zahraničnej verejnosti. Rovnako dôležitá je prezentácia slovenskej literatúry a vytváranie podmienok na jej šírenie, vydávanie a širšiu recepciu doma i v zahraničí. V oblasti dokumentačnej činnosti SLC pokračovalo v naplňaní elektronickej databázy venovanej slovenským spisovateľom a ich tvorbe, ako aj prezentácii novínok o súčasnej literatúre.

V súvislosti s inováciou webového sídla bola prezentácia slovenskej literatúry na internete obohatená o nové nástroje propagácie autorov a ich diel. Významnú dostavbu webového sídla SLC tvorí spustenie jeho anglickej verzie. Zároveň boli spustené nové online prezentácie slovenskej literatúry, ako aj ich autorské zázpisy. Centrum je momentálne na Slovensku jedinou špecializovanou organizáciou, ktorá sa sústavne a profesionálne zaoberá súčasnou slovenskou literatúrou a jej aktuálnym stavom. Buduje elektronickú a verejne prístupnú databázu autorov a ich diel. Zároveň je partnerom orgánov štátnej správy, slovenským a zahraničným kultúrnym inštitúciám, či inštitúciám a úradom orientovaným na reprezentáciu Slovenska vo svete, ako sú veľvyslanectvá Slovenskej republiky, Slovenské inštitúty pri slovenských zastupiteľských úradoch a spolky krajanov v zahraničí. V najbližších rokoch sa chce viac zamerať na nemecký, francúzsky a angloamerický trh, čomu prispôsobí aj štruktúru svojej činnosti.

Výtvarné umenie, fotografia, architektúra a dizajn

Slovenské centrum dizajnu (SCD) je jediné odborné pracovisko v oblasti dizajnu s celoslovenskou pôsobnosťou, ktoré v rámci svojho predmetu činnosti plní úlohu dokumentačného, informačného, propagačného, konzultačného, výskumného, edičného a študijného pracoviska a zabezpečuje prezentáciu dizajnu v zahraničí. Činnosť centra charakterizovala intenzívna medzinárodná reprezentácia slovenského dizajnu, pokračovanie výskumu neprebádaných oblastí histórie dizajnu na Slovensku a záchrana diel historického dizajnu, propagácia súčasného a historického dizajnu pre väčšinového diváka na Slovensku a práca s rôznymi skupinami obyvateľstva vrátane odbornej verejnosti.

Národná cena za dizajn, najvyššia forma ocenenia v oblasti dizajnu, vyhlasovaná v spolupráci s MK SR od roku 1993 a teda už 30 rokov, patrí ku kľúčovým aktivitám SCD.

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti je špecializovaná organizácia zameraná na podporu rozvoja profesionálneho umenia pre deti. Tvorivo rozvíja teoretickú a praktickú činnosť doma i v zahraničí v oblasti umenia pre deti ako samostatného druhu umeleckej tvorby zameranej na výchovu detí umením a k umeniu.

Pracuje s profesionálnym umením určeným deťom a mládeži bez rozdielu náboženského vyznania, národnosti, úrovne talentu, či vzdelania, deťom zdravým i postihnutým. Rozvíja a šíri umeleckú tvorbu a knižnú ilustračnú tvorbu pre deti, podporuje skvalitňovanie detskej literatúry určenej všetkým vekovým kategóriám detí a mládeže doma aj v zahraničí v bohatom spektre druhov a žánrov. Pristupuje k rozličným témam špecifickým spôsobom, pričom využíva literatúru, výtvarné umenie, divadlo a hudbu.

Témy sú podávané prístupnou formou, deti majú možnosť objekty a exponáty kedykoľvek vziať do rúk, vnímať ich zrakom, ale aj ostatnými zmyslami, rovnako je tomu aj pri príprave tvorivých dielní a programov. Deti si zvykajú na vzájomnú komunikáciu a majú možnosť prezentovať svoje schopnosti a zručnosti.

Svoju činnosť koordinuje s príslušnými organizáciami na Slovensku i v zahraničí.

Kunsthalle Bratislava je nezberkotvorná štátna príspevková organizácia výstavného, dokumentačného a vzdelávacieho typu s celoslovenskou pôsobnosťou v oblasti súčasného vizuálneho umenia. Hlavným poslaním organizácie je odborne a cieľavedome prezentovať súčasné vizuálne umenie v celej jeho šírke a rozmanitosti, systematicky ho mapovať, odborne reflektovať a sprístupňovať domácemu, ako aj zahraničnému publiku. Jedným z cieľov činnosti KHB je aj medzinárodná podpora a zviditeľnenie slovenského umenia v zahraničí.

K 1. januáru 2020 bola KHB vlastnou zriaďovacou listinou založená ako samostatná štátna príspevková organizácia MK SR pod oficiálnym názvom Kunsthalle Bratislava. Dňom 31. marca 2024 bola organizácia zrušená delimitáciou pod Slovenskú národnú galériu.

V priebehu účtovného obdobia od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 nastali zmeny v názvoch u dvoch organizácií v rámci konsolidovaného celku. Dňom 1.5.2023 sa Štátne divadlo Košice premenovalo na Národné divadlo Košice a od 1.1.2023 bol zmenený názov Literárneho informačného centra na Slovenské literárne centrum.

V. Informácie u fungovaní Ministerstva kultúry SR

Pôsobenie MK SR upravuje § 18 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii vlády SR a organizácii ústrednej štátnej správy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého je Ministerstvo kultúry SR ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre štátny jazyk, ochranu pamiatkového fondu, kultúrne dedičstvo a knihovníctvo, umenie, autorské právo a práva súvisiace s autorským právom, kultúrno-osvetovú činnosť a ľudovú umeleckú výrobu, prezentáciu slovenskej kultúry v zahraničí, vzťahy s cirkvami a náboženskými spoločnosťami, médiá a audiovizíu, podporu kultúry národnostných menšín. Ministerstvo kultúry SR tiež metodicky riadi činnosť slovenských inštitútov v zahraničí v oblasti ich kultúrneho pôsobenia.

Pri plnení svojich úloh sa riadi Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, právne záväznými aktmi Európskej únie, zákonmi a ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi, uzneseniami vlády Slovenskej republiky, štatútom a organizačným poriadkom ministerstva, zameraním kultúrnej politiky, ktorá nadväzuje na Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky, Plánom legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky a Plánom práce vlády Slovenskej republiky na príslušný rok.

Účtovný prehľad na stav konsolidovaného celku poskytuje Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2023, ktorú tvorí konsolidovaná súvaha, konsolidovaný výkaz ziskov a strát a konsolidované poznámky. Rozpočtový pohľad na čerpanie prostriedkov štátneho rozpočtu Ministerstva kultúry Slovenskej republiky v štruktúre záväzných ukazovateľov z pohľadu ekonomickej, funkčnej a programovej štruktúry poskytuje Štátny záverečný účet za rok 2023.

Záväzný ukazovateľ príjmov kapitoly bol stanovený v sume 1 000 000 eur. Počas roka bol upravený na 1 002 523 eur. Rozpočtová kapitola ministerstva dosiahla skutočné príjmy celkom v sume 1 367 701 eur. Dosiahnuté príjmy kapitoly MK SR v celkovom objeme 1 367 701 eur tvorili prostriedky štátneho rozpočtu (zdroj 111) vo výške 1 357 638 eur a v sume 7 540 eur (zdroj 131M), t. j. plnenie 136,17 % k upravenému rozpočtu a prostriedky prijaté z náhrad z poistného plnenia (zdroj 72e) vo výške 2 523 eur, t. j. plnenie 100% k upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly MK SR boli schválené v sume 334 746 472 eur a v priebehu roka upravené rozpočtovými opatreniami na sumu 446 796 918 eur. Skutočné čerpanie k 31.12.2023 predstavuje sumu 447 193 310 eur. Výdavky kryté prostriedkami z EÚ vrátane POO boli v sume 3 198 825 eur.

Navýšenie bolo spôsobené najmä zvýšením rozpočtu RTVS o 50 232 600 eur, navýšením transferu pre AVF-Audiovizuálny fond o 27 817 425 eur. Na vyššie čerpanie kapitoly mal vplyv aj dodatok k zmluve s Fondom na podporu umenia, ktorým sa zvýšil príspevok o 3 000 000 eur. Posledným výrazným faktorom bola valorizácia plátov a miezd zamestnancov pracujúcich v štátnej a verejnej správe a z toho vyplývajúce zvýšené finančné prostriedky vyplatené na poisťovné a príspevok do poisťovní. Celkový nárast osobných výdavkov predstavoval sumu 2 467 420 eur.

Záväzný ukazovateľ – kapitálové výdavky zo zdroja štátneho rozpočtu bol stanovený v sume 26 132 134 eur, rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 51 032 640 eur, tento bol splnený na 100,93 % v sume 51 507 564 eur. Upravený rozpočet výdavkov predstavoval sumu prostriedkov EÚ vo výške 2 495 331 eur, sumu prostriedkov na spolufinancovanie zo ŠR vo výške 818 830 eur, sumu prostriedkov z POO vo výške 194 189 eur, sumu prostriedkov POO na úhradu DPH vo výške 38 838 eur a štátny rozpočet spolu v sume 47 485 453 eur. Čerpanie v tejto kategórii výdavkov vykazuje MK SR – aparát, v najväčšej miere sa na čerpaní podieľali kapitálové transfery poskytnuté príspevkovým organizáciám v sume 31 367 486 eur, transfery v rámci dotačného systému v sume 11 576 151 eur, transfer RTVS v sume 3 000 000 eur, transfer Fondu na podporu umenia v sume 700 000 eur a posledným bol transfer cirkvi v sume 21 000 eur. Poskytnutý kapitálový transfer v rámci dotačného systému zahŕňa aj výdavky v celkovej sume 4 184 558 eur, ktoré boli v zmysle uznesenia vlády SR č. 315/2023 zo dňa 12. 6. 2023 účelovo určené na obnovu nehnuteľností, ktoré dňa 18. marca 2023 poškodil požiar v Banskej Štiavnici.

Celkové plnenie príjmov bolo v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 nižšie o 155 349 eur. Vyšší objem plnenia príjmov v predchádzajúcom rozpočtovom roku ovplyvnili realizovaný predaj nadbytočnej budovy (MK SR – aparát) a doplatenie zmeškaného nájomného za rok 2021 vyplývajúceho zo Zmluvy o nájme medzi

Pamiatkovým úradom SR a Spojenými štátmi americkými (prenájom priestorov na Hviezdoslavovom nám. pre Veľvyslanectvo USA na Slovensku).

Ministerstvo kultúry SR realizovalo plnenie úlohy vyplývajúcej z Revízie výdavkov na kultúru, a to prvotný zber dát v rámci kultúrnych politík, medzi ktoré boli zaradené aj sektorové politiky všetkých odvetví kultúrneho a kreatívneho priemyslu a politiky vzdelávania profesionálov pôsobiacich v oblasti kultúry.

Za kapitolu MK SR v priebehu roka 2023 neboli evidované žiadne príjmy v súvislosti s opatreniami prijatými na zmiernenie negatívnych následkov nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19. Výdavky boli vykázané organizáciami pri dočerpávaní zásob dezinfekcie, osobných ochranných prostriedkov a jednorazových testov z predchádzajúceho roka.

Národný projekt Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy sa na MK SR začal realizovať od septembra 2020 a trval do apríla 2022. Cieľom projektu bolo prispieť k zvýšeniu efektivity a kvality riadenia činností organizácií verejnej správy. Počas implementácie prešlo ministerstvo fázou samohodnotenia, zlepšovania a celý proces bol ukončený hodnotením Externej spätnej väzby modelu CAF.

Výsledkom hodnotenia externými hodnotiteľmi bolo v roku 2022 udelenie titulu Efektívny používateľ modelu CAF Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR. Ministerstvo kultúry SR pokračovalo II. fázou implementácie modelu CAF v rámci udržateľnosti projektu a 28. mája 2024 opätovne získalo titul Efektívny používateľ modelu CAF, čo je prestížne medzinárodné ocenenie v procese zavádzania kvality. Odovzdanie certifikátu bolo završením druhej fázy implementačného procesu modelu CAF, fázy udržateľnosti, v podmienkach ministerstva v rámci národného projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy, podporeného z Európskeho sociálneho fondu prostredníctvom Operačného programu Efektívna verejná správa.

Činnosť konsolidovaného celku nemá vplyv na životné prostredie a zamestnanosť.

Konsolidovaná účtovná závierka bola zostavená za predpokladu nepretržitého trvania všetkých účtovných jednotiek konsolidovaného celku.

VI. Záver

Ministerstvo kultúry SR sa snažilo v Konsolidovanej výročnej správe Ministerstva kultúry Slovenskej republiky za rok 2023 prezentovať základné údaje o kapitole MK SR, jej postavenie, pôsobnosť, úlohy ministerstva a organizácií v jej pôsobnosti, ich plnenia, hodnotenie výsledkov rozpočtového hospodárenia kapitoly, rozpočtových a príspevkových organizácií v jej pôsobnosti a majetkovej pozície kapitoly.

Konsolidovaná účtovná závierka MK SR za rok 2023 je overená nezávislou audítorskou spoločnosťou v súlade s Medzinárodnými audítorskými štandardmi.

Správa je komplexnou prezentáciou kapitoly MK SR ako jedného ekonomického konsolidovaného celku s predpokladom určitej vypovedacej schopnosti, tak pre laickú, ako aj odbornú verejnosť.